

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do dvou tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody a sledovat vliv lidské činnosti na přírodu. Snaží se hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

- Člověk a zdraví

Žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka coby živé bytosti, která má různé biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Učí se rozpoznávat, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska hygieny, výživy atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

- 4. ročník – 1 hodina týdně
- 5. ročník – 2 hodiny týdně (z toho 1 disponibilní)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá ve vyučovací hodině se začleňováním krátkodobých projektů. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními sešity, nástěnnými obrazy, různými encyklopediemi, atlasy, mapami, praktickými pomůckami jako jsou např. různá měřidla apod. Při výuce se využívá různých vyučovacích metod – frontální vyučování, skupinové vyučování, párové vyučování, problémové vyučování, laboratorní práce, hry, vycházky apod.

Do tohoto předmětu jsou začleňovány exkurze do muzeí, různých výrobních podniků a kulturních oblastí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- hledá, vybírá a využívá vhodné strategie, metody a způsoby učení, organizuje a plánuje svůj čas
- využívá různé zdroje informací, informace třídí, snaží se najít vzájemné vztahy, propojení, utváří systém informací
- užívá odborné termíny z oboru přírodovědy, poznatky z oboru přírodovědy propojuje do ostatních vzdělávacích oblastí a naopak
- posuzuje vlastní pokroky v učení, snaží se překonávat překážky na cestě k vlastnímu cíli
- pozoruje přírodu, provádí experimenty, porovnává výsledky a vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů

žák

- posuzuje různé možnosti řešení problémů v oblasti přírody
- přemýšlí o možných způsobech ochrany a zlepšení životního prostředí
- hodnotí účinnost řešení problémů v oblasti přírody a ochrany přírody

Kompetence komunikativní

žák

- vyjádří své myšlenky v logickém sledu
- aktivně se zapojuje do diskuze, naslouchá druhým a respektuje odlišný názor
- orientuje se v mimoverbální komunikaci, porozumí piktogramům, které se vyskytují v přírodě

Kompetence sociální a personální

žák

- dokáže pracovat ve skupině, dodržuje a spoluutváří pravidla skupiny
- projevuje úctu a ohleduplnost v jednání s ostatními lidmi
- dokáže požádat o pomoc a také ji sám poskytnout
- přijímá názory ostatních lidí a vnímá je jako impuls k vlastnímu zamyšlení

Kompetence občanské

žák

- uvědomuje si jedinečnost významu přírody pro život na naší planetě
- chová se podle společenských norem, zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- chová se zodpovědně při mimořádných situacích, svědomitě zvažuje svá rozhodnutí podle dané situace, rozpozná život ohrožující zranění
- dokáže se správně zachovat v dopravní situaci chodce i cyklisty
- přemýšlí o stavu životního prostředí, o příčinách tohoto stavu a o možnostech nápravy
- aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí

Kompetence pracovní

žák

- zná pracovní profese a úkony spjaté s přírodou
- při práci v přírodním prostředí dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- činnosti v přírodě provádí s ohledem na ochranu životních prostředí

Kompetence digitální

- žák
- dodržuje pravidla chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi
- využívá digitálních technologií ke zkoumání přírody
- dodržuje pravidla chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a je si vědom, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- respektuje autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- si uvědomuje zdravotní rizika, která mohou nastat při dlouhodobém používání digitálních technologií a dokáže rizikům předcházet, např. zařazováním relaxačních chvil